

INFORMACJE O OSOBIE OPINIUJĄCEJ

Imię i nazwisko

Osoby kontaktowe: Dyrektor Mariusz Zygierewicz, Katarzyna Pawlik – Zespół Ekonomiczno-Regulacyjny

Adres reprezentowanej instytucji

ul. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa

Nazwa (firmy) podmiotu, w imieniu którego wypełniany jest dokument konsultacji (jeśli dotyczy).

Związek Banków Polskich

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Ministerstwo Finansów z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 12, na potrzeby przeprowadzenia konsultacji podatkowych i opublikowania ich wyników zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych¹. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do przetworzenia ankiety. Zostałem/am poinformowany/a, że przysługuje mi prawo dostępu do moich danych, możliwość ich poprawiania, żądania zaprzestania ich przetwarzania. Administratorem danych osobowych jest Ministerstwo Finansów z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 12 (W przypadku osób fizycznych).

☒ Tak, wyrażam zgodę

☐ Nie, nie wyrażam zgody

Zastrzegam sobie prawo do nieujawniania wskazanych treści stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, w tym mojego imienia i nazwiska / nazwy firmy.

☐ Tak

☒ Nie

Zastrzegam sobie prawo do nieujawniania mojego imienia i nazwiska / nazwy firmy.

¹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 922)

☐ Tak

☒ Nie

Prosimy o udzielenie informacji, poprzez zaznaczenie właściwego pola, czy osoba opiniująca:

☐ reprezentuje firmę doradczą: Wybierz element.

☒ reprezentuje firmę z sektora finansowego: inna

W przypadku wyboru opcji „Inna” proszę podać jaką izbą gospodarczą

☐ reprezentuje firmę audytorską;

☐ reprezentuje podmiot gospodarczy z innego sektora gospodarki:

☐ Tak – proszę podać nazwę sektora [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

☐ Nie

☐ reprezentuje podmiot publiczny: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inny” proszę podać jaki [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

☐ reprezentuje środowisko naukowe: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inne” proszę podać jakie [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

☐ reprezentuje środowisko: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inne” proszę podać jakie [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

☐ reprezentuje organizację społeczną: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inna” proszę podać jaką [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

☐ wyrażam swoje osobiste poglądy;

☐ wykonuje zawód regulowany: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inny” proszę podać jaki [Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

PYTANIA DOTYCZĄCE PROJEKTOWANYCH PRZEPISÓW

SEKCJA I - DEFINICJA SCHEMATU PODATKOWEGO

W ramach prac Ministerstwa Finansów (dalej: MF) rozważa się, aby raportowaniu podlegały schematy podatkowe rozumiane jako uzgodnienie, które:

1. spełnia kryterium głównej korzyści oraz posiada ogólną cechę rozpoznawczą, lub
2. posiada szczególną cechę rozpoznawczą.

W tym zakresie konieczne będzie zdefiniowanie pojęć składowych schematu podatkowego. Obecnie rozważane jest, aby takie składowe pojęcia były rozumiane w następujący sposób:

- uzgodnienie: jako czynność lub zespół powiązanych ze sobą czynności, w tym czynność planowaną lub zespół czynności planowanych, których co najmniej jedna strona jest podatnikiem, lub które mają lub mogą mieć wpływ na obowiązek podatkowy;
- spełnienie kryterium głównej korzyści, gdy na podstawie istniejących okoliczności należy przyjąć, że podmiot działający rozsądnie i kierujący się praktyką przyjętą w danym rodzaju działalności mógłby zasadnie wybrać inny sposób postępowania, z którym nie wiązałoby się uzyskanie korzyści podatkowej takiej jak oczekiwana lub wynikająca w związku z wykonaniem uzgodnienia. Stanowić ono będzie cechę rozpoznawczą z zakresu potencjalnie agresywnego planowania podatkowego.

Pytanie nr 1

Czy rozważana obecnie przez MF propozycja kryterium głównej korzyści pozwoli na uzyskanie informacji na temat uzgodnień istotnych z perspektywy celu nowelizacji, a jednocześnie będzie możliwa do zastosowania bez przesądzania, że dane uzgodnienie stanowi bądź nie unikanie opodatkowania?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Ewentualne nałożenie obowiązku raportowania

schematów podatkowych na banki, jak również warunkowego obowiązku raportowania na „podmioty zobowiązane do wykonania bądź przyjmujące wynagrodzenie za wykonanie czynności pozostających w zakresie ich działania w odniesieniu do uzgodnień, także w zakresie innych uzgodnień niż podatkowe” (w tym banki), w sytuacji gdy podmioty te nie zostaną poinformowane przez promotora o wcześniejszym zgłoszeniu przez nich danego schematu podatkowego, budzi bardzo duże wątpliwości sektora bankowego, z uwagi na zakres odpowiedzialności nałożony na banki w zakresie identyfikacji schematów podatkowych. Banki, jako instytucje zaufania publicznego, podlegające nadzorowi finansowemu przez uprawnione do tego instytucje, świadczą usługi określone w statucie, w sposób ściśle uregulowany przepisami prawa i nie oferują swoim klientom produktów/struktur, których celem byłoby uniknięcie/zminimalizowanie opodatkowania. Banki, (ze względu na ograniczenia ustawowe) nie świadczą usług doradztwa podatkowego, a oferowane przez nie produkty są wystandaryzowane. Pracownicy (w tym doradcy bankowi), oferując produkt bankowy, nie są w stanie zweryfikować, czy zostanie on przez klienta wykorzystany jako jeden z wielu elementów składowych większej transakcji, która w całości może być postrzegana przez administrację podatkową, jako zmierzająca do uniknięcia opodatkowania, natomiast w zakresie tego jednego produktu bankowego, stanowi zwykłą transakcję finansową, nie budzącą żadnych podejrzeń. Pracownik instytucji finansowej, nie posiada narzędzi pozwalających na weryfikację klienta w zakresie podejmowanych przez niego działań ukierunkowanych na optymalizację. Jeżeli zatem na banki ma zostać nałożony nowy obowiązek monitorowania transakcji pod kątem podatkowym, tak jak w tej chwili monitorowane są transakcje pod kątem przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy, to potrzebne jest w tym celu jasne (precyzyjne, mierzalne, obiektywne), a nie uznaniowe, określenie kryteriów, według których te transakcje miałyby być monitorowane i raportowane w ramach nowych wymogów. Sformalizowanie procesu monitorowania transakcji po stronie banków pod kątem MDR wymagałoby po stronie banków dodatkowych znaczących nakładów, w celu zapewnienia odpowiedniej zgodności z przepisami, infrastruktury i odpowiednich zasobów ludzkich, a także jasne określenie zasad braku odpowiedzialności banków w sytuacji pozyskania od klientów informacji, że dany schemat został już przez nich zaraportowany. Nie bez znaczenia w tym kontekście jest także czas potrzebny na przygotowanie banków do ewentualnie nakładanych nowych obowiązków (należy mieć na uwadze, że banki, a także usługowcy ich wspierający są mocno zaangażowani w realizację innych projektów, np. STIR, MPP, itp.). Oparcie kryterium głównej korzyści na nieprecyzyjnych przesłankach (tj. „podmiot działający rozsądnie i kierujący się praktyką”) będzie powodowało wątpliwości interpretacyjne, a w praktyce znaczną niepewność, co do

obowiązku raportowania danego schematu. Dodatkowo wydaje się, że w zaproponowanych rozwiązaniach raportowanie nie jest możliwe bez określenia, czy dane działanie stanowi unikanie opodatkowania – propozycja zakłada wystąpienie korzyści podatkowej u podmiotu niedziałającego rozsądnie, co w konsekwencji oznacza potrzebę przesądzenia o celu podejmowanych działań. Ponadto, tak szeroka definicja może spowodować obowiązek raportowania schematów, które nie są wykorzystywane do optymalizacji, co w konsekwencji będzie oznaczało trudności w zdefiniowaniu schematów będących przedmiotem zainteresowania MF. Dlatego też, biorąc powyższe pod uwagę, postulujemy o dokładniejsze określenie wskazanych kryteriów, gdyż obecnie zaproponowane rozwiązanie należy uznać za zbyt subiektywne i szerokie. Zastosowanie nieobiektywnych przesłanek oznaczać będzie, że to bank zostanie postawiony w sytuacji konieczności podjęcia decyzji, czy dana transakcja/zdarzenie wymaga zaraportowania, bądź nie. Owa subiektywność z jednej strony będzie prowadziła albo do zbyt szerokiego raportowania, w celu uniknięcia odpowiedzialności przez bank, albo ryzyka powstania niezdrowej konkurencji między bankami (klient będzie szukał instytucji finansowej, w której ryzyko zaraportowania będzie mniejsze). Dodatkowo należy mieć na uwadze, że bank często jest podmiotem pośredniczącym i nie posiada wystarczającej wiedzy na temat danej transakcji, którą posiadają inne podmioty będące np. stroną danego zdarzenia. Co więcej niejasna jest także kwestia dotycząca tego, jakie podmioty powinien raportować bank – jego klientami są zarówno posiadacze rachunków bankowych, jak i kredytobiorcy. Poziom wiedzy i pozyskiwanych danych o tych podmiotach jest bardzo różny. Równocześnie należy mieć na względzie, że banki nie są w stanie zakwalifikować „rozsądnego” zachowania podmiotów z innych sektorów. W celu przeprowadzania odpowiedniej weryfikacji danych dla celów podatkowych powinni być wykorzystywani specjaliści biegli w sprawach podatkowych. Ponadto musimy zauważyć, że nałożenie obowiązku raportowania wpłynie negatywnie na relację bank – klient. Uznaniowość wskazanego kryterium głównej korzyści prowadzi do podważenia zaufania ze strony klientów do instytucji finansowych i powstania poważnego ryzyka reputacyjnego dla banku. Klient może mieć uzasadnioną pretensję o wskazanie struktury jako optymalizacyjnej w sytuacji, gdy naprawdę nie ma ona takich wyraźnych znamion. Kolejną kwestią, którą pragniemy podkreślić, jest fakt, że banki zgodnie z przepisami Ustawy o doradztwie podatkowym oraz Ustawy – prawo bankowe nie mogą świadczyć usług doradztwa podatkowego dla swoich klientów, a tym samym nie mają wiedzy, zasobów i kompetencji niezbędnych do oceny klientów w tym kontekście. Projekt rozwiązania rozważany przez Ministerstwo Finansów jest przygotowywany na podstawie m.in. dokumentów OECD i w swej wymowie odnosi się do banków

inwestycyjnych, które mogą świadczyć takie usługi doradcze w niektórych krajach, a nie do banków uniwersalnych działających zgodnie z modelem bankowości kontynentalnej. Dlatego też w Polsce banki co najwyżej mogą raportować transakcje identyfikowalne wg. określonych w sposób obiektywny przesłanek, a nie dokonywać oceny danych transakcji pod względem kryterium głównej korzyści, sformułowanym w sposób wymagający interpretacji opartej na znajomości prawa podatkowego, w tym w szczególności sposobów w jaki to prawo może być nadużywane. Możliwym do zastosowania rozwiązaniem w tym miejscu może być wprowadzenie kryterium kwotowego, powyżej którego powstawałby obowiązek raportowania transakcji przez bank. Kolejną propozycją ze strony sektora bankowego jest, aby raportowanie zostało ograniczone do konkretnych schematów opracowanych przez KAS/MF, co pozwoli na znaczne wyeliminowanie niejasności i ujednolicenie praktyki/wymogów w ramach sektora, a także wpłynie na wystandaryzowane informacji przekazywanych przez banki. Finalnie powinno zostać jasno wskazane, że banki nie są zobowiązane do raportowania w sytuacji, gdy klient oświadczy, że on lub jego promotor takiego raportowania dokonał. Dodatkowo, z punktu widzenia regulatora, należy mieć na względzie, że brak skonkretyzowania obiektywnych kryteriów/przesłanek do raportowania będzie oznaczał jednocześnie brak przejrzystości informacji otrzymywanych przez MF.

- ogólna cecha rozpoznawcza uzgodnienia jako właściwość uzgodnienia nawiązywać będzie do:
 1. zobowiązania do zachowania w poufności sposobu, w jaki uzgodnienie pozwala na uzyskanie korzyści podatkowej (klauzula poufności),

Pytanie nr 2

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Jeżeli celem wdrażanych przepisów ma być prewencja i bezpieczeństwo podatników niekorzystających z agresywnej optymalizacji, a także publikowanie ostrzeżeń, opis uzgodnienia powinien zawierać również sposób, w jaki to

uzgodnienie umożliwia optymalizację. Te same działania mogą rodzić odmienne skutki podatkowe u różnych podatników i ogólne określenie klauzuli poufności z pewnością nie rozwiąże problemu właściwego raportowania przez podatników i inne podmioty (w tym instytucje finansowe). Dlatego też ocenę dotyczącą uzyskania korzyści podatkowej należy uznać za zbyt subiektywną, jako jedyną braną pod uwagę przy raportowaniu transakcji własnych (banku jako podatnika). Zamiast tego kryterium - jak wskazano w odpowiedzi na Pytanie nr 1 - niezbędne jest wypracowanie bardziej sprecyzowanych szablonów raportowania i skonkretyzowanych, obiektywnych, enumeratywnie wymienionych ogólnych cech rozpoznawczych. Rola banków powinna zostać ograniczona do przekazywania informacji, a nie jakościowej oceny klientów i podejmowanych przez nich działań. Konkludując, banki powinny przekazywać informację o schemacie zdiagnozowanym na podstawie obiektywnych kryteriów, bez wskazywania elementów ocennych (w tym bez podawania sposobu uzyskania korzyści).

2. zobowiązania do zapłaty wynagrodzenia uzależnionego od uzyskania korzyści podatkowej lub jej wysokości (*success fee*),

Pytanie nr 3

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Zagadnienie powinno być zależne od przyjętych definicji i dotyczyć banków występujących jedynie w roli podatników. W przypadku raportowania struktur, dla których bank byłby pośrednikiem, wymagałoby szczegółowego analizowania np. tytułów płatności, czy też wręcz żądania stosownych informacji/dokumentów od klienta banku. Ponadto oparcie ogólnej cechy rozpoznawczej na występowaniu „*success fee*” nie uwzględnia sytuacji, gdy tak ukształtowane wynagrodzenie odzwierciedlać miałyby nakład pracy włożony przez dostawcę usługi, a nie wynikałoby z wdrożenia struktur ukierunkowanych na uzyskanie korzyści podatkowych, które w innych okolicznościach nie byłyby uzyskiwane. Można sobie bowiem wyobrazić działania, których celem nie jest agresywna optymalizacja, a wynagrodzenie jest uzależnione od efektów. W tym miejscu należy

wziąć pod uwagę możliwość wykorzystania instrumentów (a nie luk) przewidzianych w prawie podatkowym (np. rozliczenie działalności badawczo – rozwojowej w ujęciu podatkowym). W tym kontekście można zastanawiać się, czy np. współpraca z jednostką naukową, służąca zmniejszeniu obciążenia podatkowego w przyszłości w ramach przysługujących ulg, powinna podlegać raportowaniu, jeśli we współpracy tej pojawi się element „success fee”.

3. zobowiązania korzystającego z uzgodnienia, że w przypadku wdrożenia uzgodnienia będzie współpracował z podmiotem, który udostępnił uzgodnienie, albo zapłaci temu podmiotowi wynagrodzenie lub odszkodowanie (klauzula lojalności),

Pytanie nr 4

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Obecne brzmienie definicji uzgodnienia powoduje, że cechę tą nie można uznać jako rozpoznawczą dla celów nowelizacji, a dodatkowo jej wprowadzenie mogłoby utrudniać współpracę w dłuższym horyzoncie czasu pomiędzy podatnikami i dostawcami usług, np. podatkowych/księgowych, bądź ubezpieczeniowych. Istnienie takiej klauzuli jest zgodne z logiką opłacalności produktu handlowego. W bankach stosuje się takie rozwiązanie, gdy np. jeden produkt jest nierentowny. Możliwym jest współpraca stron w długim przedziale czasu w takim zakresie, co nie oznacza dążenia do optymalizacji. W określonych okolicznościach stosowanie tej cechy może również oznaczać ograniczenie wykorzystania instrumentów wprowadzonych do polskiego systemu podatkowego w celu realizacji poza podatkowych interesów państwa, np. ulgi na działalność badawczo-rozwojową w zakresie współpracy z jednostkami naukowymi, która przybierać może formę współpracy kilkuletniej. Ponadto klauzula lojalności może odzwierciedlać opłacalność współpracy pomiędzy podmiotami (inaczej kształtowane jest wynagrodzenie przy krótkim lub nieznanym horyzoncie czasowym współpracy, a inaczej, gdy strony zapewniają sobie ciągłość współpracy przez określony okres).

4. zobowiązania się do zwrotu wynagrodzenia lub jego części, w przypadku gdy korzyść

podatkowa nie powstanie lub powstanie w wysokości niższej, niż zakładano (klauzula zwrotu wynagrodzenia),

Pytanie nr 5

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Odpowiedź udzielona na pytanie nr 3 i 4. Powyższa ogólna cecha rozpoznawcza jest trudna do zastosowania ze względu na charakter lub złożoność niektórych umów/usług. Warto w tym miejscu uwzględnić, że przyjęcie takiego warunku współpracy może wynikać z rozłożenia odpowiedzialności za efekty zleconych prac i zagwarantowania uzyskania usługi o określonej jakości.

5. podmiot udostępniający uzgodnienie lub korzystający faktycznie respektują lub zamierzają respektować co najmniej jedno ze zobowiązań wskazanych w punktach 1-4 (faktyczne respektowanie klauzul),

Pytanie nr 6

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Np. przesłanka nr 3 nie musi oznaczać schematu. Podobnie uzależnienie wynagrodzenia od efektów. Dodatkowo nie jest możliwym określenie zamiaru jakiegokolwiek podmiotu, który de facto może też podlegać zmianom.

6. na podstawie istniejących okoliczności należy przyjąć, że rozsądnie działający podmiot udostępniający uzgodnienie lub korzystający, do których nie stosowałyby się obowiązki przewidziane niniejszym rozdziałem, chcieliby, żeby co najmniej jedno ze zobowiązań

wskazanych w 1-4 było faktycznie respektowane (test hipotetyczny);

Pytanie nr 7

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Powyższa ogólna cecha jest trudna do zastosowania, a nawet niemożliwa. Odwołanie do „rozsądnie działającego podmiotu” stanowi kryterium uznaniowe i jak wskazano w odpowiedzi na Pytanie nr. 1, często wymagające wiedzy specjalistycznej. Dodatkowo jest to kryterium nieobiektywne.

Pytanie nr 8

Czy MF powinien rozważyć wprowadzenie innych ogólnych cech rozpoznawczych niż wymienione powyżej, aby uzyskać informacje na temat uzgodnień, które mogą być istotne z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak – proszę wskazać uzasadnienie Przy czym powinny być to cechy dające się obiektywnie zweryfikować.

☐ Nie

- szczególna cecha rozpoznawcza nawiązywać będzie do:
 1. kwoty podatku, który należałoby pobrać w Polsce (gdyby nie przepisy umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub zwolnienia podatkowe),

Pytanie nr 9

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie. Może to w praktyce oznaczać obowiązek raportowania wszelkich transakcji z podmiotami z zagranicy i w konsekwencji przekazywanie znacznej ilości informacji. Należy mieć na względzie, że banki nie posiadają informacji o wszystkich transakcjach klientów. Ponadto Ministerstwo Finansów posiada dostęp do tego rodzaju danych na podstawie informacji IFT-2 oraz CIT-10.

2. zaangażowania w uzgodnienie podmiotu mającego siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową, lub nie mający miejsca zamieszkania, siedziby ani zarządu na żadnym terytorium ani w żadnym kraju

Pytanie nr 10

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie. Pragniemy zwrócić uwagę na brak precyzyjności, a co za tym idzie problemy z interpretacją i konsekwencje z tego wynikające, sformułowania „zaangażowanie w uzgodnienie podmiotu”. Niemniej jednak, jeżeli przesłanka ta oznacza, że w strukturze właścicielskiej podmiotu występują podmioty mające siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową, to przesłankę tę można uznać za istotny wyznacznik. Kłopotliwe będzie jednak zweryfikowanie, czy przesłanka ta zachodzi (zwłaszcza przy podmiotach działających na polskim rynku, za którymi stoi w całości zagraniczny kapitał). Co więcej MF/KAS posiadają inne narzędzie służące weryfikacji tych zagadnień (np. informacja o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów, oświadczenie beneficial owner).

3. wysokości przychodów nierezydentów osiąganych w związku z uzgodnieniem na terytorium Polski,

Pytanie nr 11

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Wysokość przychodów nie wpływa na wysokość opodatkowania.

4. różnicy w kwocie podatku do zapłaty, który byłby należny w związku z wykonaniem uzgodnienia od nierezydentów, gdyby byli oni polskimi rezydentami podatkowymi, a podlegającym faktycznej zapłacie podatkiem dochodowym w państwie ich rezydencji podatkowej,

Pytanie nr 12

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Wymagałoby to pozyskiwania informacji o opodatkowaniu w innych państwach, a nawet prowadzenia odrębnej kalkulacji podatku, co stanowiłoby znaczne obciążenie administracyjne, a w niektórych sytuacjach nierzetelność danych (brak informacji nt. faktycznie płaconych podatków w danej jurysdykcji). W szczególności należy podkreślić, że podmioty funkcjonujące na polskim rynku (np. banki krajowe) nie posiadają wiedzy/doświadczeń/praktyki nt. systemów podatkowych innych jurysdykcji, co uniemożliwia weryfikację tego kryterium.

5. istotnego wpływu na część odroczoną podatku dochodowego lub aktywa albo rezerwy

z tytułu podatku odroczonego

Pytanie nr 13

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Propozycja jest trudna do oceny. Niejednokrotnie zastosowanie powyższego kryterium wynika z Ustawy o rachunkowości, jak np. w przypadku dużych sprzedaży, sprzedaży portfela kredytowego czy ubezpieczeniowego. Czy w takim przypadku zastosowanie ustawy o rachunkowości powinno podlegać raportowaniu? Dodatkowego podkreślenia wymaga, że ewentualne raportowanie na podstawie tej cechy nie powinno być uzależnione od weryfikacji, co do powodów wystąpienia podatku odroczonego, ale jedynie od obiektywnej przesłanki, jaką jest jego wystąpienie (ewentualnie wystąpienie w określonej wysokości).

Pytanie nr 14

Proszę wskazać kwotę, jaka Twoim zdaniem powinna znaleźć zastosowanie w odniesieniu do poszczególnych sytuacji, składających się na szczególną cechę rozpoznawczą. Odpowiedź może zawierać dodatkowy komentarz osoby biorącej udział w konsultacjach.

W przypadku cechy szczególnej, która dotyczy przypadku, w którym mowa w pkt:

1. próg kwotowy powinien wynosić [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#) kwoty podatku – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

[Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

3. próg kwotowy powinien wynosić [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#) wysokości przychodów – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

[Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

4. próg kwotowy powinien wynosić [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#) różnicy w kwocie podatku – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

[Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

5. próg kwotowy powinien wynosić [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#) wpływu na podatek odroczony – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

[Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

Pytanie nr 15

Czy MF powinien rozważyć wprowadzenie innych szczególnych cech rozpoznawczych niż wymienione powyżej, aby uzyskać informacje na temat uzgodnień, które mogą być istotne z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak – proszę wskazać uzasadnienie Cechy te powinny być jednak oparte na obiektywnych przesłankach.

☐ Nie

Pytanie nr 16

Czy rozważane obecnie przez MF propozycje definicji schematu podatkowego oraz jego poszczególnych części składowych realizować będą cel nowelizacji, tj. dostarczą MF informacji o stosowanych w praktyce schematach postępowania w ramach działań optymalizacji podatkowej?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Zaproponowane definicje są bardzo ogólne (np. definicja uzgodnienia) i oparte na niejasnych kryteriach. W praktyce podmioty zobowiązane do raportowania mogą przysyłać znaczną ilość informacji, które w przeważającej części nie będą schematami postępowania w ramach działań optymalizacji podatkowej. W konsekwencji może to spowodować brak możliwości wyselekcjonowania z otrzymywanych przez MF schematów tych faktycznie wykorzystywanych do optymalizacji, a także niepewność w kwestii potrzeb

raportowania i różnego podejścia do tego obowiązku przez różne podmioty oraz w zakresie ewentualnej odpowiedzialności wobec klientów za niesłusznie dokonane raportowanie (vide odpowiedzi na Pytanie nr 1).

SEKCJA 2 - PRÓG DE MINIMIS

MF rozważa wprowadzenie progu *de minimis* odnoszących się do pojęcia korzystającego, tak aby nie dotyczyło ono podatników, o niewielkiej skali działalności, dla których obowiązki przewidziane propozycją przepisów stanowiłyby nieproporcjonalnie duże obciążenie administracyjne.

Pytanie nr 17

Czy rozważane obecnie przez MF wprowadzenie progu *de minimis* do pojęcia korzystającego jest uzasadnione ograniczeniem obowiązków administracyjnych i jednocześnie nie będzie stanowić przeszkody do zrealizowania celu nowelizacji?

☐ Tak – proszę wskazać w uzasadnieniu kryterium oraz jego wielkość progową

Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☒ Nie

SEKCJA 3 - PODMIOTY ZOBOWIĄZANE DO RAPORTOWANIA SCHEMATÓW PODATKOWYCH (1)

W ramach prowadzonych prac nad przygotowaniem projektu nowelizacji MF rozważa przyjęcie rozwiązania, w którym zobowiązanym do raportowania schematu podatkowego będzie jego promotor (tj. osoba fizyczna, osoba prawna lub inne jednostka nieposiadająca osobowości prawnej, która opracowuje, udostępnia lub wdraża uzgodnienie w ramach świadczenia usług związanych z opodatkowaniem lub udziela, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych osób, pomocy, wsparcia lub porady dotyczących opracowywania, udostępniania lub wdrażania uzgodnienia w zakresie jego aspektów podatkowych). W opinii MF, w celu uniknięcia jakichkolwiek wątpliwości, właściwe jest wskazanie w definicji promotora zawodów zaufania publicznego, których zwłaszcza dotyczyć będzie obowiązek raportowania. Obecnie MF rozważa, aby wskazać wprost jako podmiot, który może być uznany

za promotora, adwokata, doradcę podatkowego, radcę prawnego, pracownika banku lub innej instytucji finansowej doradzającego klientom.

Pytanie nr 18

Czy rozważane obecnie przez MF ujęcie w definicji promotora obok kryteriów przedmiotowych także **przykładowe** wskazanie powyższych zawodów zaufania publicznego będzie w Twojej opinii zasadne i wystarczające dla osiągnięcia celu przepisu, tj. uniknięcia wątpliwości, jakie podmioty zobowiązane są do raportowania schematów podatkowych?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Brak jasnej definicji promotora (podmiot, który bezpośrednio udostępnia i promuje schemat podatkowy, bądź też pośrednik, rozumiany jako istotny doradca) spowoduje, że podmioty w jakikolwiek sposób zaangażowane w transakcję z klientem będą podejmowały szereg działań mających na celu zminimalizowanie ryzyka nałożenia sankcji wynikających z faktu nieujawnienia schematu podatkowego, począwszy od oświadczenia podatnika o zgłoszeniu schematu, wymagania opinii doradcy podatkowego w zakresie przeprowadzanej transakcji, czy też zabezpieczania się oświadczeniami klienta, że transakcja nie ma na celu uniknięcia opodatkowania. Te dodatkowe czynności zabezpieczające wpłyną na relacje z klientami z uwagi na obciążenie obu stron dodatkowymi obowiązkami dokumentacyjnymi, jak również kosztami wynikającymi z dodatkowych opinii doradców podatkowych, czy też kosztami ponoszonymi w celu zapewnienia zgodności z nowymi wymogami ujawnieniowymi. Z powyższych względów, zdaniem sektora bankowego, definicja promotora powinna zapewnić, że jej zakresem będą objęte podmioty, które dostarczają schematu podatkowego. Natomiast te podmioty, które świadczą usługi uboczne w stosunku do schematu podatkowego, bądź które mogły dowiedzieć się o uczestniczeniu podmiotu w schemacie będą objęte obowiązkiem raportowania, jeżeli w odniesieniu do danego podmiotu rozpoznają przesłanki precyzyjnie i jednoznacznie określone przez ustawodawcę. Warunek posiadania wiedzy na temat schematu podatkowego powinien zatem w szczególności zostać jasno wskazany w odniesieniu do podmiotów zobowiązanych do warunkowego raportowania schematów podatkowych. Sektor bankowy zwraca uwagę, że pracownicy banków (w tym doradcy klientów), z racji wykonywanych obowiązków, nie mają wiedzy w zakresie skutków podatkowych podejmowanych przez ich klientów działań. Wynika to w szczególności z ograniczeń ustawowych i braku kompleksowej wiedzy na temat całokształtu działań

podejmowanych przez klientów (np. w przeszłości). Z kolei zbyt restrykcyjne podejście do obowiązku raportowania schematów podatkowych, z uwagi na ryzyko objęcia sankcjami, jak również niejasne/nieprecyzyjne kryteria, będzie powodowało nadmierne obciążenie finansowe i dokumentacyjne, zarówno po stronie podmiotu ujawniającego, jak i administracji podatkowej. Ponadto ponownie pragniemy podkreślić, że w Polsce banki zgodnie z prawem krajowym nie mogą świadczyć usług doradztwa podatkowego, a co za tym idzie od pracowników banków taka wiedza nie jest wymagana. W związku z tym należy mieć na względzie, że nie wszystkie obowiązki raportowania schematów podatkowych OECD mogą być możliwe do uwzględnienia w ramach polskiego porządku prawnego.

SEKCJA 3 - PODMIOTY ZOBOWIĄZANE DO RAPORTOWANIA SCHEMATÓW PODATKOWYCH (2)

W ramach prowadzonych prac nad przygotowaniem projektu nowelizacji MF rozważa przyjęcie rozwiązania mającego na celu uszczelnienie obowiązku raportowania schematów podatkowych. W tym celu przewiduje się nałożenie warunkowego obowiązku raportowania na podmioty zobowiązane do wykonania lub przyjmujące wynagrodzenie za wykonanie czynności pozostających w zakresie ich działania w odniesieniu do uzgodnień, także w zakresie jego aspektów innych niż podatkowe. Zgodnie z planami obowiązek ten dotyczyć ma biegłego rewidenta, notariusza, osobę świadczącą usługi prowadzenia ksiąg rachunkowych, księgowego lub dyrektora finansowego, bank lub inną instytucję finansową a także ich pracownika, osobę posiadającą kwalifikacje z dziedziny doradztwa inwestycyjnego, bankowości inwestycyjnej, zarządzania aktywami lub instrumentami pochodnymi, a także inną osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, wykonującą czynności pozostające w zakresie działania tych osób lub posiadającą podobne kwalifikacje, również w przypadku gdy nie posiada miejsca zamieszkania, siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Planuje się by obowiązek raportowania schematów podatkowych przez wskazane podmioty powstawał w sytuacji, w której podmioty te nie zostaną poinformowane przez promotora lub korzystającego o wcześniejszym zgłoszeniu przez nich danego schematu podatkowego. Obowiązek taki może być uzasadniony w szczególności, gdy podmiot taki dostrzegł lub powinien był dostrzec, że uzgodnienie stanowi schemat podatkowy przy zachowaniu staranności ogólnie wymaganej w dokonywanych przez niego czynnościach, przy uwzględnieniu zawodowego charakteru jego działalności, obszaru jego specjalizacji oraz przedmiotu wykonywanych przez niego czynności.

Pytanie nr 19

Czy rozważane obecnie przez MF wprowadzenie warunkowego obowiązku raportowania schematów podatkowych przez wskazane podmioty będzie w Twojej opinii zasadne i wystarczające dla zwiększenia szczelności systemu raportowania tych schematów?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Odpowiedź jest podobna jak w przypadku odpowiedzi na Pytanie 18. Należy rozważyć zasadność nakładania obowiązków raportowania na banki, które w polskim systemie gospodarczym nie zajmują się zapewnianiem rozwiązań dotyczących kwestii podatkowych (co wynika także z ograniczeń ustawowych). W przypadku utrzymania takiego obowiązku kluczowe jest takie ustalenie zasad dokonania raportowania, które będą oparte na obiektywnych przesłankach kwotowych (np. wysokość podatku odroczonego), faktycznych (np. występowanie w strukturze właścicielskiej określonych podmiotów), czy innych możliwych do weryfikacji z perspektywy banków. W przeciwnym razie może dojść do zbytniego obciążenia ryzykiem nie tylko banków, ale przede wszystkim ich pracowników. Ryzyko to może być związane z karami administracyjnymi (np. niezaraportowanie struktur, które okażą się wykorzystywane do agresywnej optymalizacji) lub odszkodowaniami na rzecz klientów (raportowanie, kiedy to nie było wymagane). Dodatkowo brak jednoznacznych przesłanek może prowadzić do raportowania struktur, które tego raportowania nie wymagają, czy różnego podejścia do potrzeby raportowania tych samych struktur, co może przyczynić się do chaosu informacyjnego, a także znacznego obciążenia organów podatkowych (poprzez raportowanie struktur jedynie budzących wątpliwości), a w skrajnych przypadkach nieuczciwej konkurencji.

SEKCJA 4 - MOMENT POWSTANIA OBOWIĄZKU RAPORTOWANIA

SCHEMATU PODATKOWEGO (1)

Intencją MF jest pozyskiwanie informacji o stosowanych schematach podatkowych na możliwie wczesnym etapie. W ramach prac MF przyjmuje, że termin od którego liczony będzie obowiązek raportowania schematu podatkowego powinien być określony w sposób możliwy do obiektywnego zweryfikowania. W tym zakresie MF roboczo przyjmuje, że obowiązek raportowania schematu podatkowego powinien podlegać realizacji w terminie liczonym od jednego ze zdarzeń, w zależności od tego, które z nich ma miejsce jako pierwsze:

- a) udostępnienia schematu podatkowego (tj. oferowanie przez promotora uzgodnienia korzystającemu, zawarcie umowy, której przedmiotem jest przekazanie informacji o uzgodnieniu),
- b) przyjmowanie wynagrodzenia z tytułu przekazania informacji o uzgodnieniu lub zaliczki na poczet takiego przekazania,
- c) przekazywanie korzystającemu przez promotora, w jakiejkolwiek formie, w tym drogą elektroniczną, telefoniczną lub osobiście, informacji o uzgodnieniu, w szczególności poprzez przedstawianie jego założeń,
- d) dokonania pierwszej czynności związanej z wdrażaniem schematu podatkowego,
- e) wyjątkowo, w sytuacji gdy schemat optymalizacyjny jest już wdrażany, a profesjonalny doradca (np. doradca podatkowy, biegły rewident, księgowy, radca prawny czy notariusz) stwierdzi, że schemat nie został dotychczas zgłoszony.

Pytanie nr 20

Czy rozważane obecnie przez MF określenie momentu od którego liczony będzie termin na zaraportowanie schematu podatkowego przez promotora realizować będzie cel regulacji, tj. możliwie szybkiego pozyskania informacji o schemacie podatkowym, przy jednoczesnej możliwości obiektywnej weryfikacji dopełnienia tego terminu?

☒ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Z perspektywy banków termin, od którego liczony będzie obowiązek raportowania schematu podatkowego powinien być ustalony jako moment pozyskania informacji o braku zaraportowania danego schematu przez podatnika lub inny podmiot, np. doradcę podatkowego.

SEKCJA 4 - MOMENT POWSTANIA OBOWIĄZKU RAPORTOWANIA SCHEMATU PODATKOWEGO (2)

Jak wskazano we wprowadzeniu do poprzedniego pytania, MF roboczo przyjmuje, że obowiązek raportowania schematu podatkowego powinien podlegać realizacji w terminie

liczonym od udostępnienia schematu podatkowego lub dokonania pierwszej czynności związanej z wdrażaniem schematu podatkowego.

Ile dni i dlaczego, w Twoim zdaniem, powinien wynosić termin na dokonanie zgłoszenia schematu podatkowego przez promotora?

[Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

SEKCJA 5 - TAJEMNICA ZAWODOWA

W ocenie Ministerstwa Finansów schemat podatkowy jest rozwiązaniem intelektualnym, który wypracowany jest oparciu o znajomość przepisów prawa podatkowego. Innymi słowy schemat podatkowy – jako efekt rozważań teoretycznych – jest pewnym planem działania, który stworzony może zostać w oderwaniu od konkretnego przypadku, w którym faktycznie zostanie zastosowany.

Optymalizacja podatkowa naraża Skarb Państwa na istotne straty budżetowe i problem jej stosowania musi być traktowany z najwyższą powagą, gdyż zaburza w istotny sposób zdolność finansowania potrzeb publicznych przez państwo. Nakładanie przez państwo podatków i ściąganie dochodów budżetowych jest czynnikiem ściśle powiązanym z suwerennością państwa i z tego powodu powinno podlegać szczególnej ochronie. Czynności związane z planowaniem podatkowym nie są ściśle prywatną sprawą podmiotów gospodarczych, gdyż dotyczą zobowiązań podatkowych, gdzie stroną jest budżet państwa.

Tajemnica zawodowa jest ważnym komponentem wykonywania zawodów regulowanych, lecz zakres stosowania tej tajemnicy może podlegać dyskusji. Istnieją zasady poufności, których złamanie narusza istotę zaufania pomiędzy podmiotem wykonującym zawód regulowany a jego klientem. Do tej sprawy należą wszystkie sprawy osobiste, rodzinne, cywilne, karne, karne skarbowe oraz związane z obroną interesów klienta w postępowaniu administracyjnym, podatkowym czy sądowo-administracyjnym, a także z doradztwem dotyczącym zastanego stanu rzeczy. Nie można jednak traktować jako sprawy prywatnej doradzania podatnikowi w zakresie planowanego nagięcia, czy nawet obejścia przepisów podatkowych, gdzie w grę wchodzi istotny interes finansów publicznych. Zwłaszcza, że już dziś, podatnicy mają obowiązek przekazywania bardzo wielu informacji na temat podstawy opodatkowania.

Ponadto w ramach kontroli skarbowej czy podatkowej organy podatkowe mogą uzyskać bardzo szczegółowe informacje dotyczące podatnika. Alternatywą do uzyskiwania informacji na temat planowanych schematów optymalizacyjnych jest więc nałożenie obowiązku raportowania bezpośrednio na podatnika, a na podmiot profesjonalny obowiązku poinformowania o tym podatnika przy okazji oferowania schematu optymalizacyjnego. Tajemnica zawodowa nie jest chroniona prawnie w odniesieniu do podmiotów nie wykonujących zawodu regulowanego, zatem w przypadku tej grupy zniesienie tajemnicy zawodowej jest bezprzedmiotowe, a obowiązek raportowania schematów optymalizacyjnych, gdzie promotorem schematu jest

osoba nie wykonująca zawodu regulowanego może zostać nałożony z uwzględnieniem okoliczności faktycznych.

Intencją MF jest pozyskiwanie informacji o stosowanych schematach podatkowych na możliwie wczesnym etapie, przy jednoczesnym honorowaniu uzasadnionych oczekiwań zawodów zaufania publicznego w zakresie tajemnicy zawodowej przewidzianej w przepisach obowiązującego prawa. Dlatego, w odniesieniu do zawodów zaufania publicznego, dla których w przepisach obowiązującego prawa przewidziano ochronę tajemnicy zawodowej, MF rozważa:

(a) wprowadzenie obowiązku raportowania informacji o schematach podatkowych **z uwzględnieniem** danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w schemacie podatkowym przez podmiot wykonujący zawód zaufania publicznego (podmiot profesjonalny), również w sytuacji, gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy w tym zakresie, albo

(b) wprowadzenie obowiązku raportowania informacji o schematach podatkowych **z wyłączeniem** danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w schemacie podatkowym przez podmiot wykonujący zawód zaufania publicznego (podmiot profesjonalny), również w sytuacji, gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy w tym zakresie, albo

(c) gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy, wprowadzenie obowiązku raportowania bezpośrednio przez podatnika kupującego lub wdrażającego schemat optymalizacyjny, przy jednoczesnym zobowiązaniu podmiotu profesjonalnego do pisemnego poinformowania klientów o obowiązku przekazania informacji Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej przez podatnika

Pytanie nr 21

Czy rozważane obecnie przez MF w stosunku do zawodów zaufania publicznego uwzględnianie w przekazywanej informacji o schemacie podatkowym danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w tym schemacie podatkowym, również w sytuacji, gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy w tym zakresie – mechanizm wskazany z literze (a) wprowadzenia do pytania – jest Twoim zdaniem uzasadnione z perspektywy celu projektowanej regulacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Wprowadzenie obowiązku przekazywania danych identyfikacyjnych może zostać uznane za podważanie praw zawodów zaufania publicznego, tym bardziej w przypadku obowiązywania ocennych i nieobiektywnych przesłanek. Dodatkowo obowiązek ten nie wynika z celów wdrażanych przepisów, którymi są prewencja i bezpieczeństwo podatników niekorzystających ze schematów. Przepis ten poddaje w wątpliwość istnienie zawodów zaufania publicznego, zwłaszcza jeżeli nie jest obiektywnie określone na jakiej podstawie schemat zostanie zaraportowany.

Czy rozważane obecnie przez MF w stosunku do zawodów zaufania publicznego wyłączenie z przekazywanej informacji o schemacie podatkowym danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w tym schemacie podatkowym – mechanizm wskazany z literze (b) wprowadzenia do pytania – jest Twoim zdaniem wystarczające dla właściwego pogodzenia celu projektowanej regulacji z ochroną zaufania do osób wykonujących zawody zaufania publicznego?

☒ Tak

☐ Nie – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

Pytanie nr 22

Czy planowane obecnie przez MF przerzucenie obowiązku przekazania organom podatkowym informacji o uczestniczeniu w schemacie podatkowym (w sytuacji, w której nie doszło do zwolnienia osoby wykonującej zawód zaufania publicznego z obowiązku tajemnicy zawodowej) – mechanizm wskazany z literze (c) wprowadzenia do pytania – stanowi Twoim

zdaniem właściwe rozwiązanie w celu osiągnięcia zakładanych celów projektowanej regulacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie. Celem postulowanych rozwiązań jest prewencja i bezpieczeństwo podatników niekorzystających ze schematów. Samodzielne informowanie podatników, wraz z podaniem danych, wykracza poza te cele i w tym kontekście należy uznać postulat za zbyt daleko idący.

SEKCJA 6 - INNE KWESTIE

Jeżeli mają Państwo komentarze ogólne lub wychodzące poza zakres przedstawionych wyżej zagadnień, prosimy o przedstawienie swoich komentarzy, uwag i postulatów.

Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.